

Впровадження стандартів ISO 14000 - один із чинників до покращення якості довкілля в Україні

Існуюча екологічна ситуація, що склалася в Україні, багато в чому визначається промисловим виробництвом та господарською діяльністю у цілому. Незважаючи на окремі досягнення, екологічний стан довкілля продовжує погіршуватися, що призводить до подальшого розвитку екологічної кризи. Основна причина такого становища полягає у низькій ефективності використовуваних механізмів екологічного контролю та управління у промисловості.

Усе більш очевидною стає необхідність пошуку нових шляхів і підходів до вирішення екологічних проблем промислового виробництва. Одним із таких напрямків є розробка механізмів реалізації міжнародних природоохоронних документів, серед яких найбільш визначним є серія стандартів ISO-14000.

Особливістю цієї серії стандартів є те, що вона, на відміну від багатьох інших природоохоронних стандартів, орієнтована не на кількісні параметри (об'єм викидів, концентрації речовин та ін.) та не на використання технології, а на вимогу використовувати „кращу з доступних технологій” управління якістю навколишнього середовища. Типові положення цих стандартів дозволяють будь-якому виробництву використати їх для досягнення таких цілей, як: впровадження, забезпечення, стале функціонування та покращання ефективності системи екологічного менеджменту; забезпечення відповідності розробленої системи самої організації та відкрито декларованої екологічної політики іншим сторонам (споживачам, партнерам, населенню, іншим організаціям); здобуття сертифіката відповідності до ISO-14000; періодичний розгляд роботи системи управління якістю навколишнього середовища з точки зору її адекватності і ефективності.

Взагалі, у основі вимог нової серії стандартів ISO-14000, на відміну від старої, лежить відкритий цикл управління - „план – виконання – перевірка – перегляд плану”, спрямований на послідовне удосконалення системи управління якістю довкілля в цілому.

Слід сказати ще про одну істотну функцією цих стандартів. Перехід України до суспільства стійкого екологічно безпечного розвитку, приєднання до ГАТТ і вступ у Всесвітню торгову організацію передбачає не лише забезпечення високої якості навколишнього середовища, але й дотримання твердих правил міжнародної торгівлі і конкуренції світового ринку. Тому, незважаючи на те, що система стандартів ДСТУ ISO-14000 являється добровільною, необхідність їх дотримання і впровадження диктуються умовами ринку, бо отримання організацією сертифікації ISO-14000 є однією з обов'язкових умов маркетингу її продукції на міжнародних ринках.

Отже, практичне запровадження серії стандартів ISO-14000 сприятиме виникненню економічної зацікавленості в суб'єктів господарювання щодо впровадження природоохоронних та природовідновлювальних заходів, відчутно поліпшити екологічні параметри довкілля та дозволить зробити Україну відкритішою і демократичнішою,

Література:

1. Лук'янихін В.О. Екологічний менеджмент у системі управління збалансованим розвитком: Монографія. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2002. – 314 с.
2. Экологический менеджмент /Н.В.Пахомова, А.Эндрес, К.Рихтер. –СПБ.: Питер, 2003. – 544 с.

Мартиненко, В.О. Впровадження стандартів ISO 14000 - один із чинників до покращення якості довкілля в Україні [Текст] / В.О. Мартиненко // Молодь у вирішенні регіональних та транскордонних проблем екологічної безпеки: матеріали Четвертої наукової конференції (Чернівці, 5 – 6 травня 2005 р). – Чернівці, 2005. – С. 370 – 371.